

Fővárosi Ítéltábla

6.Pf.20.574/2022/4.

A Fővárosi Ítéltábla a dr. Miklós József ügyvéd (ügyvéd címe) által képviselt felperes (felperes címe) felperesnek a Bebesi Ügyvédi Iroda (ügyvéd címe, eljáró ügyvéd: dr. Bebesi István ügyvéd) által képviselt alperes (alperes címe) alperes ellen biztosítás szerződés teljesítése és kártérítés iránt indított perében a Fővárosi Törvényszék 2022. július 5. napján meghozott 8.G.40.968/2021/24. számú ítélete ellen a felperes által 25. sorszám alatt benyújtott fellebbezés folytán meghozta a következő

ítéletet:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 25.400 (huszonötezer-négyezer) forint másodfokú perköltséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

[1] A cég1 Bt. felperesi jogelőd, majd a felperes szám1 kötvényszámon rendelkezett az alperesnél nemzetközi közúti áru fuvarozási felelősségbiztosítással. A biztosítási szerződés alapján az alperes mindazon károk megtérítésére volt köteles, melyeket a biztosított rakománykár miatt a Nemzetközi Közúti Áru fuvarozási Szerződéseket szabályozó 1971. évi 3. tvr-rel kihirdetett CMR egyezményben meghatározott fuvarozói felelősség körében a fuvaroztató feleknek megfizetni tartozik. Az alperes a biztosított, vagy a biztosított alkalmazottja szándékos vagy súlyosan gondatlan cselekményének tulajdonítható károk tekintetében a felelősségét kizárta.

[2] Az S.p.A. megbízta az AG-t vas- és acéltermékeknek ország1ből, város1ből az ország2 területén a Ltd. város2-i címére való továbbításával. Az AG 2006. június 22-i

felrakással és június 26. 8 órai lerakással a felperest bízta meg a küldemény fuvarozásával. 2006. június 26-án hajnalban a felperes járművezetőjének a sérelmére elkövetett fegyveres rablással a járműszerelvényt és a rakományt eltulajdonították. A biztosító S.P.A. biztosító megtérítette a S.p.A. jogosult rakománykárát, majd pert indított az AG AG alperes ellen, aki a felperes jogelődjét perbe hívta. A Vicenzai Bíróság a 2015. május 29-én kelt, és a Velencei Fellebbviteli Bíróság által 2021. január 20-án helyben hagyott ítéletével az AG AG alperest a biztosító javára, a felperes jogelődjét pedig az AG AG alperes javára 77.349,47 euró biztosítási kártalanítási összeg és járulékai megfizetésére kötelezte. Az olasz bíróság döntését arra alapította, hogy a fuvarozó súlyosan gondatlanul járt el, amennyiben úgy szervezte meg az utat, hogy nem biztosította a címzettnek történő átadásáig a szállítmány biztonságos körülmények közötti őrzését. A Szolnoki Járásbíróság a Szolnoki Törvényszék által jogerőre emelt végzésével a 44/2001/EK rendelet alapján a Vicenzai Bíróság határozatát végrehajthatóvá nyilvánította, majd az olasz bíróság ítélete alapján kiállított végrehajtási lappal indult végrehajtási eljárás során a felperesi jogelőd a végrehajtást kérőnek 177.032,87 euró összeget megfizetett.

[3] A felperes végleges keresete szerint a CMR Egyezmény 1. cikk 1. pontja, 17. cikk 1. és 2. pontja, 18. cikk 2. pontja, 29. cikk 1. pontja, 32. cikk 1. pontja, továbbá az 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: rPtk.) 277. § (4) bekezdése, 300. § (1) bekezdése, 313. §-a, 318. § (1) bekezdése, 339. § (1) bekezdése, 555. § (1)-(4) bekezdése és 559. §-a alapján 58.781.590 forint biztosítási szolgáltatás és utána 2019. január 1-jétől a Ptk. 301/A § (2) bekezdése szerinti késedelmi kamat, továbbá 4.197.345 forint kártérítés és utána 2016. január 1. napjától a Ptk. 301/A § (2) bekezdése szerinti késedelmi kamat megfizetésére kérte kötelezni az alperest.

[4] A felperes állította, hogy szándékosság, vagy súlyos gondatlanság nem terheli, amelyre tekintettel a CMR Egyezmény 17. Cikk 2. pontja alapján a kárfelelősség alól mentesül. Az alperes ezért jogellenesen tagadta meg a biztosítási összeg kifizetését. Miután az országli pervitelt az elsőfokú ítéletig az alperes folytatta, perbeli marasztalása a biztosítóval szemben hatályos. A teljesítés jogos ok nélküli megtagadásával az alperes szerződést szegett, és ezzel okozati összefüggésben a felperesnek a magyarországi végrehajtási eljárással 3.031.439 forint, a jogi segítő kényszerű megbízása miatt pedig 1.107.611 forint kára keletkezett.

[5] Az alperes az ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte, annak jogalapját és összepszerűségét egyaránt vitatta. A jogalap körében az volt álláspontja, hogy a szerződés II.f) pontja alapján biztosítási esemény kizárás miatt nem következett be, így biztosítási szolgáltatás teljesítésére sem köteles. Erre figyelemmel vitatta a szerződésszegését, és az ok-okozati összefüggés fennállását. Álláspontja szerint a felperesnek a kárenyhítési kötelezettsége körébe tartozott volna az önkéntes teljesítés, az ennek elmaradásából eredő kárait nem háríthatja át az alperesre. Érvelése szerint a rPtk. 559. § (4) bekezdése azért nem alkalmazható, mert nem vett részt a Vicenzai Bíróság előtti eljárásban, hanem csupán a jogi képviselő kiválasztásában és a jogi költségek kifizetésében segítette a felperest.

[6] Az elsőfokú bíróság az ítéletével a keresetet elutasította, és a felperest az alperes javára 2.667.114 forint perköltség megfizetésére kötelezte.

[7] Ítéletének indokolásában megállapította, hogy a felek között az rPtk. 559. § (1) bekezdése szerinti felelősségbiztosítási szerződés jött létre. A felperes a rPtk. 559. § (2) bekezdése alapján indított pert az alperessel szemben, és az eljárás során okiratokkal igazolta, hogy a Vicenzai Bíróság ítéletében megállapított kártérítési összeget a károsult részére megfizette. Utalt arra, hogy a Vincenzai Bíróság az ítéletével a CMR Egyezmény 17. Cikk 2. pontjában foglaltakra hivatkozással megállapította a felperes súlyos gondatlanságát. A Vincenzai Bíróság ítélete alapján a 44/2001/EK rendelet 33. cikk (1) bekezdése, továbbá a 2015. január 10. óta hatályos 1215/2012/EU rendelet (Brüsszel II. rendelet) 36. cikk (1) bekezdése alapján a felperes a CMR Egyezmény 29. Cikk 1. pontja szerint nem hivatkozhatott a súlyos gondatlanság hiányára. Az olasz bíróság jogerős ítéletével megállapított súlyos gondatlansága folytán pedig a káresemény nem minősült biztosítási eseménynek.

[8] A felperes kártérítés iránti igénye tekintetében a bíróság kifejtette, hogy a felelősségbiztosítási szerződés VII.6. pontja alapján a kárenyhítés körében a felperes kötelezettségét képezte az előzetesen végrehajthatóvá nyilvánított elsőfokú olasz ítélet teljesítése. A felelősségbiztosítási szerződés II.5. pontja alapján ugyanakkor az alperes a másodfokú ítéletet megelőzően nem lett volna a biztosítási szerződés teljesítésére kötelezhető. A jogi segítségnyújtás költségei a felperes érdekkörében merültek fel, ezért azok tekintetében az ok-okozati összefüggés hiányzott.

[9] A felperes a fellebbezésében elsődlegesen az elsőfokú ítélet megváltoztatását és keresetének teljesítését, másodlagosan az ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárás lefolytatására kötelezését kérte.

[10] A felperes álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a tényállást helyesen állapította meg, jogi következtetései azonban tévesek. A bíróság jogszabálysértően alkalmazta a 44/2001/EK rendelet 33. Cikk (1) bekezdését, az elismerés és végrehajtás kérdése ugyanis a perben nem merült fel. Rámutatott arra, hogy az olasz joggal szemben a magyar jog nem csak vis maior esetén teszi lehetővé a fuvarozó felelősség alóli kimentését. Álláspontja szerint a brit rendőrségi jegyzőkönyvek megállapításai igazolják, hogy az alkalmazásában álló gépjárművezető eredménytelenül próbálta a rablást megakadályozni, a rablás során a jármű vezetőjét bántalmazták, és súlyos sérüléseket szenvedett. Ennek következtében az EBH2003.988. számon közzétett döntés iránymutatását is figyelembe véve elháríthatatlan külső ok állt fenn. Tekintettel arra, hogy nem tanúsított súlyosan gondatlan magatartást, az alperes jogellenesen tagadta meg a teljesítést. A felperes hangsúlyozta, hogy a súlyos gondatlanság eseteit a biztosítási szerződésben nem szabályozták, így kifejezett szerződési rendelkezés hiányában nem értékelhető a terhére, hogy nem őrzött parkolóban várakozott, illetve, hogy nem munkaidőben érkezett a célállomásra. Az alperes így nem bizonyította, hogy a káresemény a kizárt kockázat körébe tartozott. A teljesítés megtagadásával szerződés szerinti kötelezettségét az alperes jogellenesen és felróhatóan megszegte, amellyel ok-okozati

összefüggésben a felperesnek többletköltsége merült fel. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság tévesen hívta fel a CMR szerződés VII.6. pontját, egyetértő eljárásban ugyanis a biztosító kívánságára a biztosított köteles volt a pervitelt átengedni. Az alperes a VII.5. pontját is megszegte azáltal, hogy megkísérelte megakadályozni az elsőfokú olasz ítélettel szembeni fellebbezése benyújtását, amelyhez szüksége volt jogi segítőkre. Ezért a jogi segítségnyújtással kapcsolatban felmerült költségek megtérítésének elutasítása is jogsértő és megalapozatlan. Rámutatott arra, hogy az alperes az együttműködési kötelezettségének a megszegésével is megszegte a szerződést azzal, hogy az előzményi per megindítását megelőzően az olasz biztosítóval egyezségi tárgyalásokba kezdett, de azokat ajánlatának visszautasítását követően eredménytelenül lezárta. Álláspontja szerint ezért az elsőfokú ítélet sérti a 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 346. § (5) bekezdésének első mondatát, továbbá a keresete alapjául szolgáló anyagi jogszabályokat. A bíróságnak a más felek között folyt, eltérő tárgyú perben hozott külföldi határozat elismerésének köntösébe bújtatott jogszabálysértő elutasítása helyett a keresetet a magyar jog alapján kellett volna elbírálnia.

[11] Az alperes a Pp. 372. § (2) bekezdése szerinti határidőben írásbeli fellebbezési ellenkérelmet nem terjesztett elő.

[12] A fellebbezés nem megalapozott.

[13] A helytállóan megállapított tényállás alapján az elsőfokú bíróság érdemben helyes döntést hozott, és a Fővárosi Ítéltábla alapvetően az elsőfokú bíróság döntésének indokaival is egyetértett.

[14] A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú ítélet felülbírálata során mindenekelőtt arra mutat rá, hogy a felek között felelősségbiztosítási jogviszony állt fenn, amely azonban nemzetközi közúti árufuvarozói felelősségbiztosítás volt. Az alperes azokat a károkat vállalta megtéríteni, amelyekért a biztosított a CMR egyezményben meghatározott felelőssége körében a fuvaroztató feleknek megfizetni tartozott. A biztosítási jogviszonynak ez a kettős természete azt eredményezte, hogy a rPtk. 567. § (2) bekezdése értelmében nem érvényesült az rPtk. 567. § (1) bekezdésének a felek rPtk. 200. § (1) bekezdése alapján fennálló általános szerződési szabadságát a biztosítási szerződések esetén korlátozó szabálya, és a rPtk. 567. § (2) bekezdése alapján a felek a szerződésükben a rPtk. 559. § (3) bekezdésének szabályától eltérhettek [BH2007. 49.]. Ennek következtében nem volt akadálya annak, hogy az alperes a szerződésben a biztosított által súlyos gondatlansággal okozott károk tekintetében is kizárja a felelősségét.

[15] Az olasz biztosító által kifizetett károk megtérítése iránt indított perben eljáró bíróság a fuvarozó szándékossággal egyenértékű súlyos gondatlanságát állapította meg. A fuvarozók felelősségét a CMR egyezményből, alapvetően annak 17. Cikkéből kiindulva

vizsgálta, és az egyezmény 29. Cikk 1. pontjára figyelemmel jutott arra a következtetésre, hogy ilyen fokú gondatlanság esetében a felelősség alól nem mentesülhetnek.

[16] Az elsőfokú bíróság a 44/2001/EK rendeletre, valamint a 1215/2012/EU rendeletre csak annyiban utalt, hogy ezek alapján a valamely tagállam bírósága által hozott ítéletet más tagállamban elismerik. Ebből következően annak a magyar bíróság által hozott ítélettel egyező joghatást kell tulajdonítani. A Pp. 360. § (1) bekezdésében meghatározott anyagi jogerő pozitív oldala abban áll, hogy a felek és a bíróság az anyagi jogerőhöz kötve vannak, és a jogerős határozat tartalmát irányadónak kell tekinteniük. Ezt fejezik ki a 2011. évi CLXI. törvény (Bsz.) szabályai, melyek szerint a bíróságok a vitássá tett, vagy megsértett jogról – törvényben szabályozott eljárás során – véglegesen döntenek [2. § (1) bekezdése], és a bíróság határozata mindenkre kötelező [6. §-a]. A Fővárosi Ítéltábla utal arra is, hogy a Kúria BH2002. 235. számon közzétett döntésében kifejtettek szerint az anyagi jogerő tárgya a keresettel érvényesített jogról való döntés, az annak alapjául szolgáló releváns tények és jogi okfejtések, így a felek közötti jogviszony minősítése is, amely utóbb vitássá nem tehető, attól egy későbbi perben a bíróság sem térhet el.

[17] Az olasz bíróság a jogerős ítéletében a felperesnek a perbeli káreseménnyel kapcsolatban tanúsított magatartását súlyosan gondatlannak minősítette, és ez a megállapítás a fentiek szerint a magyar bíróságokat is kötötte, attól nem térhettek el. Az elsőfokú bíróságnak ezért a felelősség körében a bizonyítékokat nem kellett újra értékelnie, elegendő volt a külföldi ítéletre utalnia. Ítéletének indokolása nem szenvedett olyan hiányosságban, amely a Pp. 381. §-a alapján az ítélet hatályon kívül helyezését tette volna szükségessé. A biztosított súlyos gondatlansága folytán az alperes helytállási kötelezettsége nem állt be. Mivel az alperes a perrel érintett felelősségbiztosítási szerződés alapján nem volt köteles biztosítási szolgáltatás teljesítésére, nem szegte meg a biztosítási szerződést azzal, hogy elzárkózott a teljesítés elől. Erre figyelemmel az elsőfokú bíróság arra a következtetésre is helyesen jutott, hogy a felperes perben érvényesített kárai nem hozhatók oksági kapcsolatba az alperes szerződésszegésével, ezért az alperes nem kötelezhető szerződésszegéssel okozott kár megtérítésére.

[18] A kifejtettekre tekintettel a Fővárosi Ítéltábla a Pp. 383. § (2) bekezdése alapján – utalással a Pp. 386. § (4) bekezdésére – az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta.

[19] Az alperesnek határidőben előterjesztett, hatályos írásbeli fellebbezési ellenkérelme nem volt. A fellebbezés sikertelensége folytán a Fővárosi Ítéltábla ezért a Pp. 83. § (1) bekezdése és 80. §-a alapján kizárólag az alperes jogi képviselő fellebbezési tárgyaláson való megjelenésével összefüggésben szükségszerűen felmerült, áfát tartalmazó ügyvédi munkadíjából álló másodfokú perköltségének a megfizetésére kötelezte a felperest.

dr. Lente Sándor s.k.
s.k.

a tanács elnöke

dr. Csóka István s.k.

előadó bíró

dr. Istenes Attila

bíró